

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. 609, Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Виходить двічі на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ. Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей".

Address: UKRAINIAN LABOR NEWS 609, Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не зважаючи на те, що допускати їх не можна, а помилки в газеті звороту свої рукописи на місці II помилки та залучити поштовою марку на II пересилку.

МІЖ ГЕНУЄМ А ГАГОЮ.

Немає вже Генуї, тої дипломатичної Генуї, про яку через п'ять тижнів так багато писали всі газети, від якої одні так багато сподівалися, а на яку другі ще більше відали. Генуя відійшла за Верселем, Спа, Вашингтоном в область історії. На її місце приходить Гага. Приходить без великого дипломатичного крику і без надій. Німці до Гаги не запрошено, Радянську Федерацію запрошено, але пізніше, коли капіталістичні експерти виробляють в комісії свої проекти щодо російського питання. Конференція в Газі не є вже загальноєвропейською конференцією, а є конференцією для вирішення т. зв. російського питання.

Чим же була в такій разі Генуя? Писали, що в Генуї мають бути вирішені загальноєвропейські економічні питання. Чи-ж вони зістали там вирішені? Нічого подібного ми не чули. Кажуть, що Гага є продовженням Генуї. Але-ж в Газі будуть говорити тільки про шляхи порозуміння з Радянською Федерацією?

Раз Гага є продовженням Генуї, а в Газі будуть обговорюватися тільки економічні (а разом з тим і політичні) відносини між Радянською Федерацією і капіталістичною Європою, а може й Америкою, то тимчасом потверджується, що й Генуя була не для подолання якихось спеціально європейських економічних відносин, а для подолання відносин між капіталістичною Європою і Радянською Федерацією.

Що-ж дала Генуя? Нічого і дуже багато. Вона не оправдала надій тих англійських буржуазних кругів, які представляв Лойд Джордж, але і значно підірвала авторитет і війсьничий настрій французьких мілітаристів. Вона не принесла визнання Радянської Федерації формально, але вона визнала її як силу, просто визнала її на ділі, лише капіталістичні дипломати не хочуть наочно один перед другим до себе признати. Генуя вбила сильний клин в єдність антанти, якого не вибити тепер жадними дипломатичними штуками.

«Хто-ж найбільше скористав з Генуї? Той, хто найменше на неї покладав надій — Радянська Федерація. Представники Радянської Федерації, ідучи до Генуї, знали, що антанта і інші капіталістичні держави не отворять перед ними своїх золотих жерел. Вони знали, що їм прийде зговорити з капіталістичними дипломатами не мовою комуністів, але мовою дипломатів і відповідно до сего поступати, користаючи зі всього, що не доганять або прогавлять антантські капіталісти. Если власть ся заклучити з ними, як з цілим капіталістичним гілом, який хоч трохи вигідні угоди — добре, если ні, то вести дипломатичні переговори і заклучувати угоди з поодиноким.

Так і сталося. Тоді як представники великої і малої антанти розговлялись над священними яйцями, радянська делегація заклучила політичний і економічний договір з Німеччиною. Тепер Німеччина вже не ключуть до Гаги. Бо нема чого. Там будуть говорити про відносини між капіталістичною Європою і Радянською Федерацією, а Німеччина вже виснажила свої відносини до Радянської Федерації.

Представники антанти відкинули пропозицію радянської делегації про одну спільну комісію експертів в Газі. Радянські делегати не дуже сям образили ся, лише заявили, що вони не покладають великої надії на комісію, зложену лише з капіталістичних експертів. Але до Гаги вони проте поїдуть, бо на сям вони нічого не траять.

Самі капіталістичні газети отворто пишуть, що з Генуї найбільше скористали більшовики. Розуміть ся, капіталістичні газети пишуть це з ціллю, щоб перестеречи Лойд Джорджа перед Гагою, щоб вказати своїм дипломатам, як то небезпечно говорити з більшовиками. В дійсності-ж, если ми переглянемо наслідки генуїської конференції, то вони є якраз на користь більшовикам.

Перше все, що ніколи буржуазна преса всіх країв не писала так багато про Радянську Федерацію, як підчас конференції в Генуї. І треба зазначити, що загальною вважали, писала вона в прихильному тоні, за винятком крайньої реакційної преси у Франції і Англії, яка є речником злітх мілітаристів. Дальше радянська делегація заклучила вигідні договір з Німеччиною. Як наслідок конференції в Генуї сильно підупав війсьничий запал польських та румунських мілітаристів. Уже не чуємо тепер про бомбардування ндтами між Польщею і Румунією з одної сторони а Радянською Федерацією з другої. Досить пригадати диктаторську ноту Чічеріна до Польщі підчас генуїської конференції і коли, штикуючи за Лойд Джорджем і Барку, Скірмунт і собі "запротестував" проти німецько-радянського договору. Після сего Польща і Румунія перестали бундувати брязкати оружем.

Перед генуїською конференцією почали також брязкати французьким оружем Врангелі і Петлюра. Врангелі збрив ся вже передивати Чорне море з Балкану на Кавказ. Тепер гонять його з Балкану, але не на Кавказ. Болгарія перша почала його розбрювати. В звязі з тим розбрюванем врангелів, в Софії виникає заворушення. Прем'єр Болгарії Стамбулінський, який був в Генуї, назначив богарський послом до Світської Росії комуніста. На селянським конгресі в Софії, який там відбувається ся сими днями, Стамбулінський заговорив загрожуваючою мовою на адресу буржуазії і сказав, що "Болгарія нині є приятелькою нової Німеччини і Росії". Занте Стамбулінський вороже відношене до Врангеля і прихильне до Радянських Республік, приписують його перемовинам з Чічеріном в Генуї.

Кои інші делегати після провалу генуїської конференції послилися якнайшорше забратися з Генуї, то однієї радянські делегати з відходом з Генуї не спішили. Вони почали перемовинувати з італійським правительством. І коли телеграма з 23. мая доносила, що італійський міністер заграничних справ Шанцер заявив Чічерінові, що він ніяких договорів з ним заклучувати не буде, бо се було-б невольність Італії супроти її союзників, то через ніч ся "невольність" вигірнула і 24. мая Шанцер підписав з Чічеріном торговельну угоду, яку вже одобрило італійське правительво.

Радянська делегація поїде до Гаги, хоч сама не вірить в її

успіх. Радянські делегати наочно бачили, що се за п'яти сі антантські експерти. Не покладаючи на них жадної надії, як на всіх разом взятих, тим не менше радянська делегація не траить надії поторгуватися з ними з поодиноким і в Газі, аби бо-дай в крайній раз збити антантську ціллю далше того клана, якого вона наполовину вбила в Генуї.

Волинець.

СТАРІЙ ЛІСОВИК МАЄ ГОЛОС.

Українським робітникам в Канаді відомо, що се за сотворіння "українських пресбтеріянів": та кілька їх є в Канаді. Одна англійська релігійна секта, підіпрана як і кожда инша релігійна секта капіталістами, видає "українську" газету "Канад. Ранок", якої ніхто не передплачує і не читає, і утримує на своїй добре платній службі кілька запродадних душ для відплати серед українського населення пресбтеріянізму — ось і весь "український евангельський рух" в Канаді. Навіть "парохіян", овечок до стрижня, ся найменше за гроші англійських капіталістів братія — не має. Стадо її обмежується ся до кількох людей в парі місцевостях Канади, переважно свояків пріерців, а у всіх решта місцевостях Канади з українським населенем вона не має за собою нікого. Навіть в таких місцевостях, де пару років тому назад було се кілька прихильників того штучно створеного за гроші релігійно, як прим. в Едмонтоні, нині "пресбтеріянівський бізнес" серед укр. населеня цілковито зліквідований. Се всім відомий факт, якого не заперечить і сам "Канад. Ранок".

Українським робітникам в Канаді відомо також, що сепитія бувший соціаліст і ведіти р-р-революціонер а нині пресбтеріянівський нагнак, очевидно найменший за добрі гроші, Павло Крат. Рідко де є людина, щоб так низько впадала, щоб так плавала на те, що було-недавно для неї святим, а злизувала те, що недавно наплавала, як власне згадана особа. Чоловик, котрого вся революційність перед пару роками заклучала ся в кидано черевиком в "портрет царя і в битю кірсами своїх товаришів, не згадуючи вже про його вуличне, нераз прямо батареке поведене в товаристві інших людей, — сей чоловік став нині евангельським проповідником. Та бувають случаи, що з Савліт стають Павли, і може хто подумати, що з цинвізованого дикуну Савла Крата став бодай чоловік Павло Крат. Ні, так не є. Павло Крат ставить нині перед своїм іменем "Rev.", але душа лісовика в него та сама, що й була колись, лише що звернена вона тепер в инший напрям.

Читач подумав собі, чому я про се розписав ся, чому я про се тут говорю? Зараз заспокою цікавість читача. Роблю се тому, бо ославлений чи то пак отагнблений Павло Крат і видаваний за гроші англійської релігійної секти його орган "Канад. Ранок" — виступають спасителями української еміграції в Канаді та випливають несотворені ричи на тутешній робітничий рух.

В останній часі згаданого вже "Канад. Ранка" Крат пише велику передовицю п. н. "Виходимо з ліса". Наголовок якраз влучно відноситься до Крата, тільки я сумніваю ся, чи Крат дійсно виходить вже з ліса. Мені здається, що він з ліса ще не виходить і ніколи вже не вийде. Лісовиком він таки остане до смерти. Про се свідчить том самої його писанини.

Перше рич, що впадає в очі в тій писанині се те, що Крат під нею не підписав. Чому? — є власне доказом, що Крат почуває себе таким скромним і скромним, таким моральним банкротом, що стидается ся під своєю власною писаниною підписати ся. А що се він писав, а не хто инший, є так певним, як два а два — чотири. Що се Кратова писанина, сего не заперечить навіть редакція "Кан. Ранка". І в тій своїй писанині Крат заклинає "наших людей" в Канаді "виходити з ліса", при чом пале такі недолетні ричи, що про них всіх не оплатити ся навіть тут згадувати.

Наводити Крат в своїй писанині ніби лист з Нью Йорку се

ані сента; майже всі гроші були розтрачені таки в Канаді, а дуже мала частина з них пішла до Еллі до таких самих як ті, що в Канаді гроші збирали. Однак ані цент не пішов на голодних в Галичині. Другі "патріоти" збирали на т. зв. делегацію до Парижа і з тими грошима зайшав майже та сама історія, що й з фондом "сіроты Івася". Ось такому явищю обдирано людей під патріотичною маркою більшовиків перешкаждали, а не збирали "на голодних в Галичині".

Була ще одна "поміч" "годолим в Галичині", що може за нею плаче Крат. Се збирание т. зв. "Повоєнного фонду" "Канад. Русиним" і "Укр. Голосом" в 1915 р. Сі фонди були дійсно призначені для потерпілих від війни в Галичині. А де вони поділи ся? Зібрані "Кан. Рус." кілька тисяч доларів до нині ніхто не знає, в чіх кишнях опинили ся. "Укр. Гол." хоч написав був на доммагане "У.Р.В.", що зібрані нині кілька сот доларів були вислаі до когось в Європі і від того когось прийде посвідка, яка буде надрукована в "У.Г.",

— то проте до нині ніхто той посвідки в "У.Г." не бачив. Ось таку "поміч" давали годолим в Галичині "патріоти" в Канаді, проти котрої виступали більшовики.

На самім кінці Крат каже: "Ми цілої Росії не нагодуємо", при чім не згадує навіть слова "Україна". Треба знати Кратова, що для голодуючих в Росії збирають жертви якраз попи той самої секти, до якої належить і Крат. Ріжниця лише та, що вони не Українці, а Крат Українець, се й великий "укр. патріот". І роблять се вони не задля якоїсь "національної справи", а з чисто гуманітарного обовязку. Не згадую вже про таких людей, що прямо посвятили ся справі помочи голодуючим, як Нансен і инші. А Крат, який хоче малувати великого "українського діяча" і є евангельським проповідником, на вид умираючих мільйонів на Україні каже: "Ми цілої Росії не нагодуємо".

Такі слова може сказати лише хуліган і бандит. Тому послідні слова з Кратової писанини: "Виходимо з ліса!" — треба якраз віднести до самого Крата. Оса.

ДО КЛАСОВО СВІДОМИХ РОБІТНИКІВ ЦІЛОГО СВІТА.

Екзекутива Комуністичного Інтернаціоналу пильно розглянула вислаі берлінської конференції трох Інтернаціоналів і односторонно затвердила порозуміння, до якого прийшло в Берліні. Тепер Екзекутива жадає, щоб також 2 і 2½ Інтернаціонали рівно-ж ясно і отворто затвердили ухвади, які прийнято в Берліні.

Кажемо вам без обиняків: Єдиний фронт, який щойно творить ся, знаходить ся у великій небезпеці. Провідники II. Інтернаціоналу хочуть знищити його вже в зародку й не оминуть ніяких средств, щоб лише дійти до тієї цілі. Ясно і недозаочно ствердив се левобі берлінської конференції трох Інтернаціоналів.

Провідники II. Інтернаціоналу не згодили ся в Берліні, щоб негайно екіпати світовий конгрес цілого робітництва. Вони то не повсталили ся виступити проти рабункового Версальського Мира, який мовара унітає робітництво цілого світа. В хвилі, коли міщанські можновладці цілого світа зібрани ся в Генуї, щоб кошта найбільшої імперіалістичної війни звалити на плечі робітництва, в тій самій хвилі провідники II. Інтернаціоналу не згодили ся на наш проект, щоб зійшли ся заступники робітництва цілого світа і проголосили волю пролетаріату всіх країн.

До чого стремить буржуазія в теперішній мент? Щоб робітництво було саіне і німе так довго, доки імперіалістичні можновладці в Генуї не докинуть своєї чорної роботи. А що зробили в Берліні провідники II. Інтернаціоналу? Те, чого хочуть і потребують міщанські можновладці. Провідники 2½ Інтернаціоналу в дійсності також пішли тою самою дорогою.

Мимо того однак маємо повну надію, що єдиний фронт пролетаріату всіх країн таки устоїть ся. Єдиний фронт не хоче і не може бути лише збратанем партійних провідників. Єдиний фронт не можна утворити конвентіями з тими "соціалістами", що се вчера були міщанськими міністрами. Єдиний фронт значить: злука всіх робітників проти буржуазії, чи комуніст, чи анархіст, чи соціал-демократ, незалежник, чи безпартійний або навіть християнський робітник.

Разом з провідниками, коли вони сього також хочуть, без провідників, коли вони стоять осторонь, без провідників і проти них, коли вони саботують єдиний пролетарський фронт.

І сей справдісний єдиний фронт спільної боротьби неминучий. Він мусить бути, коли робітництво хоче боронити свої найпримітніший життєві інтереси проти офензивної капіталу.

те разом з нами єдиний фронт проти капіталістів. Мимо всіх ріжниць політичних поглядів хочемо, а навіть мусимо боротися разом за кусок хліба, проти зменшеня заробітної платні, в обороні безробітних. В сій боротьбі мусимо держати ся разом. Або єдиний фронт усіх пролетарів цілого світа, або голодова смерть і поневолене робітничої класи. Иншого виходу нема.

Жадайте, щоб професійні і політичні провідники 2 і 2½ Інтернаціоналів дали точну і недвозначну відповідь на питання: Чи йти проти буржуазії разом з робітниками, які є за комунізмом, чи разом з буржуазією проти комунізму, а тим самим також за зменшенем заробітної платні, за збільшенем безробіття, за нуждою і смертю в робітничій родині?

Організуйте поки що локальний єдиний фронт і не чекайте на дозвіл провідників II. Інтернаціоналу, бо вони задовго жили в міщанським світі і не можуть так скоро розстатися з ним. В кожній фабриці, в кожній копальні, в кождім місті, в кождім повіті повинні комуністичні робітники лагодити ся разом з соціалістичними і безпартійними робітниками до спільної боротьби проти буржуазії. Комуністична партія остає самостійною партією і має певність, що в короткім часі стануть в її ряди всі чесні пролетарі, а поки що комуністична партія готова з кождим робітником, плече обплече, бороти ся проти капіталістів.

Ще раз: Жадайте негайного скликаня світового конгресу робітничої класи. Се найбільший крок на шляху до справдісного єдиного пролетарського фронту. Комуністичний Інтернаціонал заявляє вам святоцю, що усуне все те, що моглоб нарушити справдісне зєднене всіх пролетарів. Хай живе спільна боротьба проти наступу капіталу! Сей клич мусить тепер бути кличем мільйонів і десятків мільйонів робітників цілого світа.

Звертаємо ся до цілої преси 2 і 2½ Інтернаціоналів, а також до преси анархістів, синдикалістів, безпартійних і т. д. з закликом передрукувати в цілому сей наш залик і заявляємо готовність друкувати в нашій пресі відповідні виясненя їхніх організацій.

Вже надійшов час, в який кождий мусить отворто сказати, чи є за, чи проти єдиного пролетарського фронту.

Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціоналу.

КЛІВЛЕНД, 12. мая. — На конвенції організації "Інтернаціоналістична Лейбс Гармент Воркерс Юніон", яка вже триває другий тиждень, предложено цілий ряд ріжнородних резолюцій.

В одній з резолюцій міститься домагане, щоб американське правительво підняло негайно дипломатичні і торговельні зносини зі Світською Росією. Також була принята резолюція з домаганем освободження політичних в'язнів в Злучених Державах.

ЦІННА КНИЖКА. Кождий український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Липперта п. н. ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ. Книга обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковим папері. На українську мову переклав П. Дятля. Ціна сеї книжки \$2.50. Замовляти посылаете на слідуую адресу: J. Boychuk 80 Markham St., Toronto, Ont., або на адресу: Ukrainian Labor News 609, Pritchard & McGregor WWINNIPEG, MAN.